

BEZDĚŽ

VLASTIVĚDNÝ
SBORNÍK
ČESKOLIPSKA

31/2022

BEZDĚZ

VLASTIVĚDNÝ SBORNÍK ČESKOLIPSKA

31/2022

Vlastivědný spolek Českolipska
Státní okresní archiv Česká Lípa
Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě

Sborník Bezděz 31/2022 byl vydán za finančního přispění dotačního programu města Česká Lípa pro oblast kultury v roce 2022.

ISBN 978-80-906878-7-5 (Vlastivědný spolek Českolipska, brožováno)
ISBN 978-80-86319-39-1 (Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, brožováno)
ISBN 978-80-906878-8-2 (Vlastivědný spolek Českolipska, online)
ISBN 978-80-86319-40-7 (Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, online)
ISSN 1211-9172

OBSAH

Michal Panáček Editorial	5
------------------------------------	---

ČLÁNKY A STUDIE, ČÁST SPOLEČENSKOVĚDNÍ

Jaroslav Panáček Záviš ze Stružnice – první Klinštejn	9
<i>Záviš of Stružnice - the first Klinštejn</i>	

Jan Rejzek Vzestup moci Berků z Dubé v neklidných dobách 15. století, 2. část	23
<i>Rise of power of the Berkas of Dubá during the turbulent times of the 15th century, Part 2</i>	

Kateřina Sommerová Muzeum na zámku Lemberk, část 1. – Kdo? Proč? A jak?	43
<i>Museum at mansion Lemberk. Part 1. – Who? Why? And how?</i>	

Magdalena Pujmanová Příběh věnování v knize: Legionář a odbojář Alois Fürbacher	55
<i>The story of inscription in the book: Legionary and resistance fighter Alois Fürbacher</i>	

Marek Hofman – Jana Kačerová Výroba dopravních prostředků v českolipské vagónce	71
<i>Building of vehicles in the wagon works, Česká Lípa</i>	

ČLÁNKY A STUDIE, ČÁST PŘÍRODOVĚDNÁ

Martin Petrželka – Lukáš Blažej – Jiří Chvalkovský – Josef Kadlec – Ladislav Klapka – Václav Klapka – Pavel Vonička – Josef Všetečka – Miroslav Zúber Významné nálezy krasců (Coleoptera: Buprestidae) na Českolipsku	87
<i>Significant records of jewel beetles (Coleoptera: Buprestidae) in the Česká Lípa district (northern Bohemia)</i>	

Richard Škoda – Lukáš Blažej Příspěvek k poznání nosatců (Coleoptera: Curculionoidea) vybraných vřesovišť Labských pískovců	113
<i>On the occurrence of weevils (Coleoptera: Curculionoidea) of selected heathlands of Elbe sandstones (Northern Bohemia)</i>	

MATERIÁLY

Jan Škvrňák Hrabě z Hardeggu a hrad Děvín	137
<i>The Count of Hardegg and castle Děvín</i>	

Jaroslav Panáček O Jiljově (a Nevdanově) ještě jednou	143
<i>Once more about Jiljov (and Nevdanov)</i>	

Milan Turek Zapomenutý předchůdce Bacha pocházel z Čech	149
<i>The forgotten ancestor of Bach stemmed from Bohemia</i>	

Jaroslav Panáček
Obraz sv. Vincence Ferrerského z farního kostela sv. Petra a Pavla v České Lípě _____ 157
Picture of St. Vincenc Ferrer of the parish church of St. Peter & Paul, Česká Lípa

Ladislav Janouch
Obnova drobných sakrálních památek na Českolipsku a Litoměřicku _____ 163
provedená Mgr. ak. sochařem Davidem Janouchem
Renovation of small sacral memorials in Česká Lípa and Litoměřice region carried out by Mgr. Acad. sculptor David Janouch

Petr Havránek
Skalní řízení v Loubí v roce 1999 _____ 171
Rockslide in Loubí in 1999

ZPRÁVY

Jaroslav Panáček
Zpráva o činnosti Vlastivědného spolku Českolipska v roce 2021 _____ 177
Report on activities of the Society of Homeland Studies in Česká Lípa District in 2021

Petr Kozojed
Zpráva o činnosti Státního okresního archivu Česká Lípa za rok 2021 _____ 181
Report on activities of the State District Archives, Česká Lípa, in 2021

Zdeněk Vitáček
Zpráva o činnosti Vlastivědného muzea a galerie v České Lípě za rok 2021 _____ 187
Report on activities of the Museum of Homeland Studies and Gallery in Česká Lípa in 2021

KRONIKA

Miloslav Sovadina
Poslední sbohem Ladislavu Smejkalovi (1946–2021) _____ 197
The last farewell to Ladislav Smejkal (1946–2021)

Miloslav Sovadina
Památce Břetislava Vojtiška _____ 205
To the memory of Břetislav Vojtišek

Jana Blažková
Zemřel PhDr. Vladislav Jindra _____ 211
PhDr. Vladislav Jindra died

Jaroslav Panáček
K úmrtí Petra Charváta _____ 217
To decease of Petr Charvát

Jiří Chvalkovský – Veronika Smolková – Lukáš Blažej
Českolipský entomolog Ludvík Kašpar osmdesátiletý _____ 219
Eightieth birthday of entomologist Ludvík Kašpar of Česká Lípa

Seznam autorů _____ 227
List of authors

EDITORIAL

30 let je v lidském životě již věk dospělého muže nebo ženy. První třicítka v loňském roce dovršil sborník Bezděz a s ním i Vlastivědný spolek Českolipska. Nastal čas bilancování, hodnocení a vzpomínání, jaké byly začátky, co všechno se muselo zvládnout a překonat. A myslím si zcela oprávněně zazněla chvála, zadostiučinění a zdravá pýcha, že se matkám a otcům zakladatelům, kteří celou tu dobu dokázali u něj vydržet, podařilo vychovat ctnostného a záviděníhodného jedince.

O to větší závazek jsme si uvědomovali, když jsme před pár lety vedení spolku a tím i starost o Bezděz z velké části přebírali. Nicméně šli jsme do toho s odhodláním, že chceme přinést novou energii, nové nápady a ještě do větší šíře rozvíjet činnost spolku v nové době, která se čím dál tím rychleji proměňuje a je potřeba na to reagovat. Proto součástí těchto úvah byly i myšlenky na obrodu grafické a tiskové podoby sborníku Bezděz, který si zcela oprávněně držel svých prvních třicet let jednotnou grafickou podobu s obálkou určenou kresbou hradu Bezděz od Vladimíra Hofmanna. Vnitřní uspořádání bylo také více méně ustálené. Posledních 10 let se o hladkou grafickou a tiskovou přípravu staralo Nakladatelství VEGA-L pana Ivana Ulricha. Třicetiletý dospělák však již potřeboval získat zase šmrnc, aby jeho kvalitní odborný obsah dokázal náležitě předvést.

Rozhodli jsme se, že chceme o něco zvětšit rozměr, že chceme, aby sborník byl celobarevný, aby byly obrázky zapojeny do textu a aby všechny příspěvky a jejich jednotlivé stránky obsahovaly všechny důležité knihovní katalogizační a citační údaje. A že vnímáme, že je nadále důležité, aby byl sborník nejenom tištěn na papír jako pravidelné periodikum, které můžete vzít fyzicky do ruky a můžete ho mít uložené v knihovně, ale aby byl zároveň co nejpřístupnější v dnešním elektronickém světě. Proto bude nadále Bezděz vydáván jak v tištěné, tak v elektronické podobě jako online publikace volně vyhledatelná a stažitelná z webových stránek spolku.

Změn tedy víc než dost. Proto je velkým potěšením, že se na nich shodly všechny tři subjekty podílející se na vydávání sborníku, tedy vedle Vlastivědného spolku Českolipska i Státní okresní archiv Česká Lípa a Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě. Nebylo jednoduché vyhovět rozdílným potřebám a nárokům historických příspěvků humanitních věd a zoologických, botanických nebo geologických příspěvků přírodních věd, ale podařilo se. A tak v tomto přetrvávajícím spojení zůstává zachována další velká hodnota našeho sborníku pojímající Českolipsko jako celek ze všech možných pohledů vlastivědné a badatelské práce.

Budeme se snažit, aby mu to zase úspěšně vydrželo nejméně dalších 30 let.

Michal Panáček
předseda Vlastivědného spolku Českolipska

SEZNAM AUTORŮ

Bc. Lukáš BLAŽEJ, Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě
PhDr. Jana BLAŽKOVÁ, Sosnová
Mgr. Petr HAVRÁNEK, Ministerstvo průmyslu a obchodu Praha
Bc. Marek HOFMAN, Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě
Jiří CHVALKOVSKÝ, Česká společnost entomologická, Praha
Ak. soch. Ladislav JANOUCH, Praha
Bc. Jana KAČEROVÁ, Železniční muzeum Výtopna Jaroměř
Josef KADLEC, Lesy ČR, Česká společnost entomologická
Ladislav KLAPKA, Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě
Václav KLAPKA, Česká společnost entomologická, Praha
PhDr. Petr KOZOJED, Státní okresní archiv Česká Lípa
Petr MUŽÁK, Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě
Ing. Jaroslav PANÁČEK, Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě
Mgr. Michal PANÁČEK, Vlastivědný spolek Českolipska
Martin PETRŽELKA, Česká společnost entomologická, Praha
Magdalena PUJMANOVÁ, Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě
Bc. Jan REJZEK, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze
Ing. Veronika SMOLKOVÁ, Praha
Bc. Kateřina SOMMEROVÁ, Univerzita Palackého v Olomouci
Miloslav SOVADINA, Brno
Richard ŠKODA, Česká společnost entomologická, Praha
Mgr. Jan ŠKVRŇÁK, Ph.D., Filosofický ústav Akademie věd ČR v Praze
Mgr. Milan TUREK, Liberec
Ing. Zdeněk VITÁČEK, Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě
Pavel VONIČKA, Severočeské muzeum v Liberci
Josef VŠETEČKA, Česká společnost entomologická, Praha
Miroslav ZÚBER, Česká společnost entomologická, Praha

BEZDĚZ 31/2022

Kresba na obálce: Mgr. Atila Vörös, ak. mal.

Překlad anglických textů: Ivan Stýblo, Jan Rejzek

Překlad německých textů: Petra Sochová

Výkonný redaktor: Jaroslav Panáček

Redakční rada: Petra Ajšmanová, Martin Aschenbrenner, Lukáš Blažej, Helena Braunová, Tomáš Cidlina, Miroslav Honců, Josef Kadlec, Miroslav Kolka, Petr Kozojed, Petr Mužák, Michal Panáček, Michal Rádl, Zdeněk Vitáček, Martin Waldhauser

Adresa redakce: Státní okresní archiv Česká Lípa, Střelnice 3035, 470 01 Česká Lípa

Náklad: 350 výtisků / 1. vydání / Česká Lípa 2022

Vydal Vlastivědný spolek Českolipska, Státní okresní archiv Česká Lípa,
Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě

Příprava tiskových podkladů: Agentura Deus, Česká Lípa
Tisk: MS Polygrafie s. r. o.

ISBN 978-80-906878-7-5 (Vlastivědný spolek Českolipska, brožováno)
ISBN 978-80-86319-39-1 (Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, brožováno)
ISBN 978-80-906878-8-2 (Vlastivědný spolek Českolipska, online)
ISBN 978-80-86319-40-7 (Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, online)
ISSN 1211-9172

Vlastivědný spolek Českolipska